

รายงานผลการถอดบทเรียนเกษตรกรต้นแบบ
ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)
อำเภอตรอน จังหวัดอุดรธานี
ข้อมูล ณ วันที่ ๑๖ เดือนกรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลเกษตรกรต้นแบบ

๑. ชื่อ-สกุล.....นายบุญส่ง.....เรืองเดช.....
๓. ที่อยู่ปัจจุบันที่ติดต่อได้...เลขที่ ๑๕๙ หมู่ที่ ๑๑ ตำบลวังแดง อำเภอตรอน จังหวัดอุดรธานี
โทรศัพท์ ๐๙๕-๒๙๗-๖๙๖๘ Facebook บุญส่ง.....เรืองเดช..... Line bunsong.0942976968
เกิด พ.ศ. ๒๕๑๒ ปัจจุบันอายุ ..๕๖..ปี
๔. สถานภาพ ☒ โสด ☐ สมรส ☐ หย่าร้าง
๕. ระดับการศึกษา...ปริญญาตรี
สถาบันการศึกษา...มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมจริยา
คณะ/สาขาวิชา...รัฐประศาสนศาสตร์
๖. อาชีพปัจจุบัน
☐ ๖.๑ ประกอบอาชีพการเกษตรเพียงอย่างเดียว
☒ ๖.๒ ประกอบอาชีพการเกษตร และประกอบอาชีพอย่างอื่นนอกเหนือจากเกษตร
ระบุ...ค้าขาย.....
๗. รายได้จากการประกอบอาชีพการเกษตร.....๘๐๐.๐๐๐..... บาท/ปี
๘. เป็นเกษตรกรต้นแบบ ศพก. หลัก เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๖๒

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลเกี่ยวกับศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๑. สินค้าหลัก...ข้าว.....
๒. แปลงเรียนรู้ มีจำนวน ..๔..แปลงเรียนรู้ ประกอบด้วย
๑. แปลงเรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าว
๒. แปลงเรียนรู้การผลิตไม้ผล
๓. แปลงเรียนรู้การผลิตพืชผักตามฤดูกาล
๔. ไร่นาสวนผสม
๓. ฐานเรียนรู้ จำนวน.....๕.....ฐานเรียนรู้ ประกอบด้วย
๑. ฐานเรียนรู้การผลิตน้ำหมักชีวภาพ
๒. ฐานเรียนรู้การทำปุ๋ยหมักไม่กลับกอง
๓. ฐานเรียนรู้การเลี้ยงปลาในกระชัง
๔. ฐานเรียนรู้การเลี้ยงกบในกระชัง
๕. ฐานเรียนรู้การใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า

๔. หลักสูตรการเรียนรู้ จำนวน.....๗.....หลักสูตร ประกอบด้วย

๔.๑ หลักสูตรหลัก จำนวน.....๒..... หลักสูตร ประกอบด้วย

๑. การลดต้นทุนการผลิตข้าว
 - การตรวจวิเคราะห์ดิน
๒. การเพิ่มมูลค่าผลผลิตด้านประมง
 - การผลิตปลาร้า
 - การผลิตปลาสาม
 - การผลิตปลานิลแดดเดียว
 - การผลิตปลาเส้น

๔.๒ หลักสูตรบังคับ จำนวน.....๒..... หลักสูตร ประกอบด้วย

๑. บัญชีครัวเรือน
๒. เกษตรผสมผสาน เศรษฐกิจพอเพียง

๔.๓ หลักสูตรเสริม จำนวน...๓... หลักสูตร ประกอบด้วย

๑. การเลี้ยงปลาและกบในกระชัง
๒. การทำน้ำหมักชีวภาพสมุนไพรไล่แมลง
๓. การผลิตน้ำกลั่นสมุนไพรไล่แมลง

๔.๔ หลักสูตรที่มีความโดดเด่นของ ศพก. (ให้ระบุมาจำนวน ๑ หลักสูตร พร้อมระบุวัตถุประสงค์ เนื้อหา และรูปแบบการถ่ายทอดความรู้)

การเพิ่มมูลค่าผลผลิตด้านการประมง (การผลิตปลาส้ม)

วัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มมูลค่าของสินค้า

การทำปลาส้มเป็นการแปรรูปอาหารจากปลา เครื่องปรุงหลักประกอบด้วย ปลา (ปลาทะเลเย็น ปลาจืด) เกลือ กระเทียม ข้าวสุก ผสมกันหมักจนมีรสเปรี้ยว มีทั้งแบบที่ใช้ปลาทั้งตัว และแบบที่ใช้เฉพาะเนื้อปลา

รูปแบบการถ่ายทอดความรู้ บรรยายและสาธิต

๕. การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการของคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด (การเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนฯ อย่างไรบ้าง ให้อธิบายวิธีการ และแนวทางในการเข้าร่วมจัดทำแผนอย่างละเอียด)

มีส่วนร่วมเข้าเป็นคณะกรรมการเครือข่าย ศพก. ระดับจังหวัด ช่วยเสนอแผนแนวทางการพัฒนาเกษตร ปัญหาทางด้านการเกษตรในพื้นที่ เพื่อนำไปเสนอต่อคณะกรรมการเครือข่าย ศพก. ระดับเขต

๖. การจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ศพก. (แผนราย ศพก.) (มีการจัดทำแผนฯ อย่างไรบ้าง ใครบ้างเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผน และให้แนบแผนฯ)

แผนพัฒนาศักยภาพศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ปี พ.ศ.๒๕๖๘ อำเภอตรอน จังหวัดอุดรดิตถ์ การพัฒนา ศพก. เพื่อให้มีความพร้อมในการส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่โดย สำนักงานเกษตรอำเภอตรอน คณะกรรมการเครือข่าย ศพก. อำเภอ ร่วมกันพิจารณากำหนดแนวทางการพัฒนาศักยภาพ ศพก. ดังนี้

๑. การวิเคราะห์และมาตรการลดความเสี่ยงในการพัฒนา ศพก. ที่จะเกิดขึ้น ได้ ดังนี้

ที่	ด้านความเสี่ยง	ผลกระทบที่เกิด	มาตรการลดความเสี่ยง
๑.	ด้านการเงิน	- เข้าไม่ถึงแหล่งเงินทุน - หนี้สิน - งบประมาณในการประชุม ศพก./แปลงใหญ่ไม่เพียงพอ	- ส่งเสริมแหล่งเงินทุน - ส่งเสริมอาชีพหลักและอาชีพรอง - สนับสนุนงบประมาณเพิ่มให้กับการดำเนินงานประชุม
๒.	ด้านการดำเนินงาน	- ไม่มีศูนย์เรียนรู้ฯ ที่ชัดเจน - ขาดบุคคลถ่ายทอดองค์ความรู้	- จัดทำศูนย์เรียนรู้ฯ อย่างชัดเจนและครอบคลุม - หาบุคคลไปอบรม/เรียนรู้ แล้วสามารถนำองค์ความรู้กลับมาถ่ายทอดได้
๓.	ด้านตลาด	- บางศูนย์ฯ ไม่มีการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์/การแปรรูป - ยังขาดการส่งเสริม สนับสนุน การรับรองมาตรฐานสินค้า - ไม่มีแหล่งจำหน่ายแน่นอน	- พัฒนารูปแบบสินค้า การแปรรูป บรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์ให้มีมูลค่าเพิ่ม - ส่งเสริมการขอใบรับรองมาตรฐานสินค้า - มีแหล่งจำหน่ายอย่างสม่ำเสมอ
๔.	ด้านเทคโนโลยี	- ศพก. ยังขาดการส่งเสริม/ความเข้าใจการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ - ศพก./แปลงใหญ่ เป็นผู้สูงอายุ	- อบรม/เรียนรู้ ด้านเทคโนโลยีแบบง่าย - พัฒนาศูนย์เรียนรู้ใหม่เข้าร่วม ศพก./แปลงใหญ่
๕.	ด้านสิ่งแวดล้อม	- ฝนตกไม่ตรงตามฤดูกาล - มลพิษ/ฝุ่นละออง/คาร์บอน ทางอากาศ - ภัยพิบัติที่เกิดขึ้นตามฤดูกาล	- ลดการเผาเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร - ส่งเสริมให้น้ำวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมาทำการแปรรูป เพิ่มมูลค่า เช่น การทำปุ๋ยหมัก - ส่งเสริมการปลูกต้นไม้ให้มากขึ้น เพื่อลดคาร์บอน และให้เกษตรกรผู้ปลูกได้ผลประโยชน์กลับที่ชัดเจน - ทำแผนเพื่อรองรับภัยธรรมชาติในแต่ละฤดูกาล
๖.	ด้านการเมืองและกฎระเบียบ	- เศรษฐกิจตกต่ำ/ลอยตัว - ราคาผลผลิตการเกษตรตกต่ำไม่คุ้มทุน	- ช่วยเหลือตัวเองให้มากที่สุด - มีส่วนร่วมในการบริหารให้มากขึ้น

ส่วนที่ ๓ ข้อมูลด้านการเกษตรและการทำงานเป็นเกษตรกรต้นแบบศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๑. ผลสำเร็จในกิจกรรมทางการเกษตรของเกษตรกรต้นแบบที่มีการนำวิชาการ เทคโนโลยีการเกษตร มาปรับใช้ใน ศพก. จนเกิดผลสำเร็จในการทำเกษตร พร้อมเป็นแบบอย่างให้เกษตรกรในพื้นที่

๑.๑ แรงบันดาลใจและจุดเริ่มต้น

๑) อะไรคือแรงบันดาลใจในการเริ่มต้นการปรับเปลี่ยนการทำเกษตรแบบเดิม ๆ สู่การทำเกษตรแบบใช้หลักวิชาการหรือเทคโนโลยีในกิจกรรมการเกษตรของท่าน

๑. แรงผลักดันจากปัญหาผลผลิตไม่สม่ำเสมอ ต้นทุนการผลิตสูง เช่น ค่าปุ๋ย ค่ายา ค่าแรงงาน โรคระบาดยากต่อการควบคุม และการตลาด

๒. โอกาสจากความต้องการของผู้บริโภค ความปลอดภัย และตามมาตรฐาน เช่น GAP, ออแกนิก ความพร้อมด้านเทคโนโลยี เช่น โดรน ระบบน้ำอัตโนมัติ การวิเคราะห์ดินด้วยแอปพลิเคชัน

๓. การเรียนรู้และการเห็นแบบอย่าง การสนับสนุนจากภาครัฐ เอกชน และเกษตรกรต้นแบบ

๒) ปัญหาหรือความท้าทายอะไรที่ผลักดันให้เกิดการทำเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและการนำเทคโนโลยีนวัตกรรมมาใช้

ต้นทุนการผลิตสูง ผลผลิตไม่แน่นอน โรคและแมลงศัตรูพืช การเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศ และความต้องการของตลาด คือแรงผลักดันสำคัญที่ทำให้หันมาใช้หลักวิชาการ และเทคโนโลยี เพื่อความยั่งยืนและแข่งขันได้

๑.๒ รายละเอียดของการทำเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในแปลงเรียนรู้ ฐานเรียนรู้

๑) การทำเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีการเกษตรใดที่ได้นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตร (เช่น การลดการเกิดปัญหาเรื่องดิน น้ำ อากาศ ในพื้นที่ การลดต้นทุนการผลิต การลดการระบาดของศัตรูพืช การเพิ่มผลผลิต การเพิ่มมูลค่าผลผลิต ได้มีการนำนวัตกรรม และเทคโนโลยีมาปรับใช้อย่างไรบ้าง)

การทำเกษตรสามารถนำหลักวิชาการมาปรับใช้และใช้เทคโนโลยีครอบคลุมได้ในทุกขั้นตอน ตั้งแต่การเตรียมดิน การปลูก การจัดการน้ำและปุ๋ย การป้องกันศัตรูพืช การเก็บเกี่ยว หลังการเก็บเกี่ยว รวมถึงการตลาดที่ต้องใช้ภาพถ่าย การเก็บข้อมูล และใช้ในการบันทึกต้นทุนการผลิต ติดตามผลผลิต

๒) อธิบายขั้นตอนการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมทางการเกษตรของท่าน

๑. การวิเคราะห์ปัญหาความต้องการจากการสำรวจ ต้นทุน ผลผลิต ตั้งเป้าหมายลดต้นทุนเพิ่มผลผลิต

๒. เลือกใช้เทคโนโลยีให้เหมาะสมตามพื้นที่และเกิดความคุ้มค่า

๓. ศึกษาวิธีการและเตรียมความพร้อม ลงพื้นที่ทดลองทำ ลดความเสี่ยงและเตรียมงบประมาณ

๔. การนำไปใช้ปฏิบัติจริงในแปลง การติดตามผล เก็บข้อมูล และปรับปรุงต่อยอด

๓) อธิบายขั้นตอนการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการ เช่น การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน การปรับเปลี่ยนพันธุ์พืชที่ทนต่อสภาพภูมิอากาศ ต้านทานต่อโรคแมลง เป็นต้น (ให้อธิบายขั้นตอน วิธีการอย่างละเอียด)

การตรวจวิเคราะห์ดิน ตรวจคุณภาพน้ำ สภาพภูมิอากาศ การวางแผนเลือกพื้นที่เหมาะสมทนต่อสภาพอากาศของท้องถิ่น การปลูกพืชหมุนเวียน ใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน ใช้น้ำหมักชีวภาพ สารชีวภัณฑ์ในการป้องกันและกำจัดโรคแมลงศัตรูพืช การจัดการระบบน้ำ เช่น ใช้ระบบน้ำหยด การกักเก็บน้ำหรือธนาคารน้ำใต้ดิน การเก็บเกี่ยวในช่วงเวลาที่เหมาะสมผลผลิตสูง และการจดบันทึกขั้นตอนการทำการเกษตรทุกขั้นตอน

๒. ผลสำเร็จและประโยชน์ที่ได้รับต่อการทำอาชีพการเกษตร: ผลลัพธ์ที่ได้รับจากการนำนวัตกรรม/เทคโนโลยีมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรคืออะไร เช่น ต้นทุน รายได้ ผลผลิต (ใส่รายละเอียดข้อมูลเชิงตัวเลขเพิ่มเติมเพื่อการเปรียบเทียบเชิงประจักษ์ และให้ระบุสินค้าเกษตรที่ทำการผลิตใน ศพก.ของท่าน)

๒.๑ สินค้าเกษตรที่มีการดำเนินกิจกรรมใน ศพก. มีดังนี้

๑) สินค้าเกษตร ด้านพืช ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด ๒ ชนิด ประกอบด้วย

๑.๑)ข้าว..... พื้นที่ปลูกจำนวน.....๒๕.....(ไร่-งาน-วา)

๑.๒)อ้อย..... พื้นที่ปลูกจำนวน.....๕๓.....(ไร่-งาน-วา)

๑.๓) พื้นที่ปลูกจำนวน.....(ไร่-งาน-วา)

๒) สินค้าเกษตร ด้านประมง ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....๒.....ชนิด ประกอบด้วย

๒.๑)กบ..... จำนวน.....๕๐๐.....(หน่วย...ตัว...)

๒.๒)ปลานิล..... จำนวน.....๑๕๐๐.....(หน่วย...ตัว...)

๒.๓) จำนวน.....(หน่วย.....)

๓) สินค้าเกษตร ด้านปศุสัตว์ ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....๑.....ชนิด ประกอบด้วย

๓.๑)ควาย..... จำนวน.....๑๒.....(ตัว)

๓.๒) จำนวน..... (ตัว)

๓.๓) จำนวน..... (ตัว)

๔) สินค้าเกษตร ด้านอื่น ๆ ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....ชนิด ประกอบด้วย

๔.๑) จำนวน.....(หน่วย.....)

๔.๒) จำนวน.....(หน่วย.....)

๔.๓) จำนวน.....(หน่วย.....)

๒.๒ ต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรใน ศพก.มีดังนี้ (ในระบุด้านทุนการผลิตสินค้าเกษตรหลัก)

๑) สินค้า.....๒.....มีต้นทุนการผลิต ดังนี้

๑.๑)ข้าว..... เป็นเงิน.....๗,๑๔๑.....บาท/ไร่

๑.๒)อ้อย..... เป็นเงิน.....๑๑,๓๗๑.....บาท/ไร่

๑.๓) เป็นเงิน.....บาท/ไร่

๑.๔) เป็นเงิน.....บาท/ไร่

๑.๕) เป็นเงิน.....บาท/ไร่

รวมต้นทุนการผลิต๑๘,๕๑๒.....บาท/ไร่

รายได้๓,๔๕๘.....บาท/ไร่

๒.๓ รายได้ของเกษตรกรต้นแบบ มีดังนี้

๑) รายได้รายวัน (ได้รายวันจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกวันของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....กบ.....

เฉลี่ยรายได้วันละ.....๑๐๐-๒๐๐.....บาท/วัน

๒) รายได้รายสัปดาห์ (ได้รายสัปดาห์จากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกสัปดาห์ของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....-.....

เฉลี่ยรายได้สัปดาห์ละ.....บาท/สัปดาห์

๓) รายได้รายเดือน (ได้รายเดือนจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกเดือนของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....-.....

เฉลี่ยรายได้เดือนละ.....บาท/เดือน

๔) รายได้รายปี (ได้รายปีจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกปีของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....ข้าวและอ้อยโรงงาน.....

เฉลี่ยรายได้ปีละ.....๘๐๐,๐๐๐.....บาท/ปี

๒.๔ ประโยชน์ที่ได้รับ (ประโยชน์ที่เกิดกับตนเอง เกษตรกรรายอื่น และประโยชน์ที่เกิดกับชุมชนมีอะไรบ้าง)

ประโยชน์ต่อตนเอง สามารถใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการผลิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้มีผลผลิตที่มีคุณภาพ ตามความต้องการของตลาด และมีรายได้ที่เพิ่มมากขึ้นและมั่นคงในอาชีพเกษตรกรรม สามารถเป็นต้นแบบและต่อยอดให้เกษตรกรรายอื่นนำไปปรับใช้ให้เหมาะสมต่อสภาพพื้นที่ของตนเอง และชุมชนได้แหล่งเรียนรู้ศึกษาดูงาน หาความรู้ได้ในชุมชน

๓. ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์:

๓.๑ เทคโนโลยี/นวัตกรรมที่นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรของท่านมีการช่วยรักษาสิ่งแวดล้อมหรืออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่แปลงเกษตรของท่านและชุมชนอย่างไร

๑. ใช้สารชีวภัณฑ์แทนสารเคมี ลดการใช้สารเคมีเกินความจำเป็น

๒. ใช้ทรัพยากรน้ำได้อย่างคุ้มค่าด้วยระบบน้ำหยดและสปริงเกอร์

๓. ใช้พลังงานทดแทน เช่น ใช้พลังงานจากแสงอาทิตย์ (โซลาร์เซลล์) ในการสูบน้ำ

๔. การทำการเกษตรด้วยการไม่เผาตอซัง โดยใช้น้ำหมักในการช่วยย่อยสลายตอซัง

๓.๒ ประโยชน์ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (ที่เกิดจากการทำกิจกรรมทางการเกษตร ใน ศพก.)

การนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ควบคู่กับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ด้วยการทำการเกษตรแบบผสมผสาน ทั้งพืชและสัตว์ มีการจัดการของเสียอย่างยั่งยืน การลดการเผาด้วยการทำปุ๋ยหมัก การให้น้ำด้วยระบบเกษตรแม่นยำ ปลุกไม้ยืนต้นเพื่อกันลม การปลูกแฝกรอบบ่อดินเพื่อลดการพังทลายของหน้าดิน เป็นต้น

๔. ผลสำเร็จการทำงานให้ชุมชนในฐานะ ศพก. ที่เป็นเชิงประจักษ์

๔.๑ ผลสำเร็จการปฏิบัติงานในฐานะ ศพก. เป็นที่ประจักษ์

๔.๑.๑ มีความรู้เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของพื้นที่

๑. ข้อมูลดิน ดูจากค่า pH อินทรีย์วัตถุ ธาตุอาหารหลัก ธาตุอาหารรอง

๒. ข้อมูลน้ำ รู้คุณภาพน้ำ ความเป็นกรด ต่าง ของน้ำ

๓. ข้อมูลสภาพอากาศ เพื่อการปรับตัวให้ทันและสัมพันธ์กับฤดูกาล การปรับพืชให้เหมาะสมต่อสภาพอากาศที่มีการแปรปรวน เช่น ภาวะฝนทิ้งช่วงทำให้อากาศแล้งที่ยาวนาน หรือฝนตกชุกหนาแน่น ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

๔. ข้อมูลพืชและพันธุ์พืชหลัก ทนโรคแมลง ทนอากาศ และระบบเพาะปลูก

๕. ข้อมูลโรคแมลงและวัชพืช การระบาดในพื้นที่ ช่วงเวลา การจัดการ

๖. ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ สังคม ความต้องการตลาด ราคา ผลผลิต

๔.๑.๒ การให้บริการในการเป็นจุดอบรม ศึกษาดูงาน และเป็นวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้

มีฐานการเรียนรู้เป็นจุดอบรม สามารถถ่ายทอดได้ ในการเป็นผู้บรรยาย ในฐานะ ศพก. ฐานทำปุ๋ยหมัก ฯลฯ

มีตัวอย่างของการเรียนรู้การเลี้ยงและการปลูก เช่น เลี้ยงปลา เลี้ยงกบ การปลูกพืชผักตามฤดูกาล

๔.๑.๓ การให้บริการด้านการแก้ไขปัญหา เป็นที่ปรึกษาในการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในพื้นที่ รวมถึงการรับเรื่องร้องเรียนในพื้นที่

เป็นผู้ที่ให้ข้อมูลอย่างถูกต้อง ชัดเจนและเป็นกลางกับเกษตรกร

เป็นผู้ประสานงานเชื่อมโยงเกษตรกรกับหน่วยงานหรือผู้เชี่ยวชาญ

เป็นผู้ติดตามผล เพื่อให้ความมั่นใจว่า เกษตรกรได้รับประโยชน์จริง ต้องเป็นที่พึงให้กับเกษตรกร รู้ว่าให้คำปรึกษาได้ ทั้งวิชาการและร้องเรียน

๔.๑.๔ การให้บริการด้านข้อมูลข่าวสาร และด้านวิชาการเกษตร

การจัดทำเอกสารให้ความรู้ แผ่นพับ โบชัวร์ การใช้สื่อดิจิทัล เว็บไซต์ เฟสบุ๊ก ไลน์ หรือแอปทาง การเกษตร จัดประชุมฝึกอบรม และสาธิตการใช้เครื่องจักรหรืออุปกรณ์ใหม่ การอบรมใช้เทคนิคใหม่ๆ ในการทำ การเกษตร

๔.๑.๕ การขยายผลองค์ความรู้สู่การปฏิบัติของเกษตรกร (มีช่องทางในการขยายผลอย่างไร เกษตรกรในชุมชน หรือเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติต่ออย่างไร และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติอย่างไร)

จัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้เกษตรกรได้ทดลองทำจริง จัดสัมมนาให้ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีใหม่ๆ แนวทางการผลิตให้ผู้สาธิตเป็นวิทยากรชำนาญการ หรือ เจ้าหน้าที่เกษตร ทำแปลงสาธิตสร้างกลุ่มเกษตรกร ใช้สื่อโซเชียล ต่างๆ จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ นำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

๔.๑.๖ การมีส่วนร่วมในการพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ร่วมกับชุมชน หรือหน่วยงานในพื้นที่ การมีส่วนร่วมกับปราชญ์ชุมชน พัฒนาชุมชน หน่วยงานกรมส่งเสริมการเกษตร พัฒนาที่ดิน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ เครือข่าย ศพก. แปลงใหญ่

๔.๑.๗ บทบาทในการเป็นประธานคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อย่างไรบ้าง

เป็นผู้ดำเนินการทำการเกษตรในรูปแบบตามบริบทของชุมชน
เป็นผู้ประสานการทำงานการเกษตรกับเกษตรกร เชื่อมโยงกลุ่มต่างๆ
เป็นผู้ที่นำนวัตกรรมสมัยใหม่ มาใช้ในการทำการเกษตร
เป็นที่พึ่งให้กับเกษตรกร ในการเป็นที่ปรึกษาทำการเกษตร

๔.๒ ความภาคภูมิใจในการเป็น ศพก.

๔.๒.๑ ความภาคภูมิใจในการดำเนินงานเป็น ศพก. ในการร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาด้านเกษตรในชุมชน
การที่ได้เป็นผู้นำในการเป็นต้นแบบ เป็นผู้นำที่มีความเป็นจิตอาสา
ที่เราได้ทำการถ่ายทอดองค์ความรู้ ให้กับเกษตรกร
การที่เราได้พัฒนาตนเอง พัฒนาพื้นที่ในศูนย์เรียนรู้ เป็นการพัฒนาศูนย์เรียนรู้ในด้านการเกษตรให้กับ
เกษตรกรในทุกด้าน

๔.๒.๒ ความเป็นผู้นำและความเป็นจิตอาสา

๑) ความเป็นผู้นำชุมชนในรูปแบบทางการและไม่เป็นทางการ

ผู้นำที่เป็นทางการ คือ ผู้ใหญ่บ้าน เป็นผู้ปกครองคนในชุมชน ที่จะต้องเป็นตัวอย่างที่ดี ให้กับ
เกษตรกร

การเป็นจิตอาสา ในการทำในสิ่งที่เราต้องทำเป็นตัวอย่าง โดยไม่ได้คิดว่าจะได้ผลตอบแทนกับ
ตนเอง แต่เราได้ความภาคภูมิใจ

๒) การเสียสละต่อประโยชน์ส่วนรวม

การเสียสละต่อชุมชน จากที่เราได้พัฒนา และทำการส่งเสริมงานการเกษตร โดยได้นำผลผลิตที่
เกิดจากศูนย์ แบ่งปันให้ชุมชน เช่น เมล็ดพันธุ์ การแลกเปลี่ยนผลผลิต การแจกจ่าย การเป็นศูนย์การเรียนรู้
ด้านสถานที่

๕. ข้อคิดประจำตัวในการทำงาน

ทำงานด้วยความตั้งใจ มีความอดทน ยึดหลักการทำงานแบบพอเพียง ตามแนวทางศาสตร์พระราชา

ส่วนที่ ๔ ผู้ร่วมดำเนินการถอดบทเรียน

๑. ดำเนินงานถอดบทเรียน โดย (ระบุผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานถอดบทเรียน)

นางศิริรินทร์ เนาว์ชมภู เกษตรอำเภอรอน นายสิทธิโชค กล่อมวิญญา นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร
ชำนาญการ นางสาวกมลรัตน์ มายรรยงค์ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ นางสาวแคทรียา แสนคำ
นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ นางสาวอาทิตย์ยา ชาวเขียววงศ์ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร
ปฏิบัติการ ร่วมกับนายบุญส่ง เรืองเดช เกษตรกรต้นแบบ

๒. กระบวนการถอดบทเรียน/เครื่องมือที่ใช้

การถอดบทเรียนใช้ Mind Map

๓. ปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินการถอดบทเรียน

*****หมายเหตุ ๑. ให้แนบภาพประกอบในแต่ละข้อ**

๒. ใส่ภาคผนวกในส่วนของแผนที่แสดงที่ตั้ง ศพก. และศพก. เครือข่าย หรือส่วนอื่นๆที่เกี่ยวข้อง
ในการดำเนินงานของ ศพก.

